

Pinksteren 2019

Plotseling is er zoiets als een windvlaag, zijn er zoiets als vlammen, praten mensen anders dan anders en horen allerlei mensen hun eigen dialect.

Is nú in vervulling gegaan waarover de profeet sprak: "oude mensen zullen dromen dromen, jonge mensen zullen vergezichten zien"? Over iedereen zou de geest kunnen worden uitgestort. Iedereen zou vervuld kunnen raken. Iedereen zou kunnen en mogen deel uitmaken van dat grote verhaal van een om-keren naar waar het allemaal om begonnen was, destijds, toen de bevrijding van mensen die in slavernij leefden een feit geworden was.

Is dat verhaal van omkeren en veranderen nú aan de gang?

Omkeren, veranderen.... Dat gaat meestal niet zonder slag of stoot. In de afgelopen dagen waren er diverse niet *zoiets* als windvlagen, maar letterlijk hevige windvlagen. Niet zo hard als soms in andere delen van de wereld, geen orkaan of zo, maar toch hevig genoeg om allerlei bomen te ontwortelen, waardoor die omvielen en door hun val een ravage veroorzaakten. Zo ook waar ik woon. 's Morgens bleek de ingang versperd omdat een grote boomtak was afgebroken en het bruggetje bij de ingang had bedekt. Het werd niet alleen bij ons, maar bij veel mensen op veel plaatsen een dag van opruimen. Alom in het land klonk het in zekere zin vertrouwde geluid van motorzagen. Het was een slepen en gesjouw, totdat paden weer begaanbaar waren en ingangen niet langer waren versperd. Opvallend bij zo'n gebeuren van zoiets al een 'nationale windvlaag' vind ik altijd de overgang van een moment van ontredde naar met volle energie de dingen die gedaan moeten worden om bijvoorbeeld de weg vrij te maken hup áán te pakken. Eenmaal aan het werk zie je zelfs vreugde ontstaan, er is of er onstaat uitzicht en al snel is de klus geklaard.

Bij de vrienden in de bovenzaal in het evangelie is eveneens sprake van ontredde en niet alleen dat. Er is daarbij sprake van een terneergeslagen zijn. Ze moeten verder, maar kunnen ze dat? Ineens is er dan zoiets al een windvlaag en staan ze op uit de apathie. En dan zie je diezelfde overgang: eenmaal opgestaan raken ze geheel in vuur en vlam. Ze waren leeg en lamgeslagen en nú zijn ze vervuld geraakt van de heilige Geest. Ze dromen dromen en zien vergezichten. Ze herinneren zich de samenkomsten met Jezus. Die zijn voorbij. Zij moeten verder. Ze staan als ze eenmaal staan niet met lege handen, ze zijn vervuld van geest. Ze zijn in staat gesteld om te onderscheiden waar het op aan komt. Ze voelen de liefde die ze zo vaak hebben ervaren in de voorbije jaren. Nú komt het erop aan deze met anderen te delen.

Toch komt het ook heel vaak voor dat mensen niet opstaan uit ellende. Hoe komt dat?

Omdat het gewoon niet lukt, omdat de ellende te groot is, het verdriet niet te verteren bis, omdat de dromen niet komen en de vergezichten er helemaal niet zijn. Het verleden kan trekken en roepen. De toekomst kan bang maken.

Vandaag begint de feestweek van de oecumene: horen, zien, delen. Maar wat als je alleen lawaai hoort en verder niks hoort, als je ziet wat je niet wilt zien en je leeg bent. Eigenlijk is het thema van horen, zien, delen precies naar aanleiding van dit soort vragen ontstaan. Wat doen we als predikanten en dergelijke, als gemeenschappen aan zoveel boosheid, angst en teleurstelling, terwijl er volgens sommige andere mensen er eigenlijk niet zoveel aan de hand lijkt te zijn.

Er zijn toch vreselijk veel dingen om blij over te zijn.....?

We staan toch nog niet onder water. Alles lijkt geregeld, ieder probleem heeft wel een oplossing bij de hand. Als je geen eten hebt is er de voedselbank, als je ziek bent zijn er doktoren en ziekenhuizen. Met iedere vraag kun je terecht op het internet. Maar u, jij zelf, waar blijf je zelf? Waar, wie is die mens die in de rij staat bij de voedselbank, die-dat-helemaal-niet-wil, bijvoorbeeld. Wie is die

balende mens met nog 10 wachtenden voor u? Wie is de mens die-het-helemaal-niet-eerlijk-vindt daar in dat ziekenhuisbed. Mensen kunnen zichzelf kwijtraken.

Keer op keer in de wereldgeschiedenis vervreemden mensen van hun basis.

En datzelfde zie je ook terug in bijna iedere fase van het eigen levensverhaal. Neem bijvoorbeeld het verhaal van Ewoud. Student, voetballer, ademhalingsmoeilijkheden, van de ene dokter naar de andere, studievertraging, missen van trainingen, studieschuld loopt op, slapeloosheid, Ewoud herkent zichzelf niet meer. Waar is het veelbelovende jongetje gebleven, dravend over het voetbalveld? Waar is het mis gegaan? Of is het helemaal niet misgegaan? Ik denk het laatste.

En dan springen we hierbij terug naar het Pinksterverhaal: iedereen hoort een spreken in zijn eigen dialect. De basis wordt aangeraakt, de vervreemding doorbroken. Jezus zei telkens als hij iets vertelde aan de leerlingen dat ze pas later de kern zouden oppakken, als de tijd daar zou zijn.

Het omslaan van een nieuwe bladzijde in je levensverhaal wil niet of hoeft niet te zeggen dat je de andere bladzijden wegdoet of verscheurt. Sterker nog, het kan helpen bij het begin te beginnen alles te 'herlezen' en dan dat nieuwe vel te 'beschrijven' met de dromen die komen en de vergezichten die zich aandienen. Dat vergeten mensen vaak.

De ervaringen waar je uit bent opgebouwd zijn niet de enige bouwstenen van je levensverhaal.

Dat kan Ewoud ook helpen zijn vervreemding te boven te komen. Zijn eerdere ervaringen, heus niet allemaal om te koesteren, kunnen als bouwstenen worden opgevat. Nú komt het erop aan te horen, te zien en waar mogelijk te delen van wat zich aandient.

Dromen en vergezichten zijn onmisbare bouwmaterialen voor niet alleen uw/jouw persoonlijke levensverhaal, maar ook dat van onze samenleving.

Alleen is daar soms een enorme klap voor nodig zoets als een hevige windvlaag. De vreugde die erop kan volgen kan ongekend zijn. Het verhaal van Ewoud en vele anderen kan doorgaan. Moge hij en al die anderen, de hele samenleving een mooie toekomst tegemoet gaan. Op een mooie Pinksterdag! Amen.